

آثار ظلم بر آفریقا را از چهره این قاره می‌زداییم

وزیر امور خارجه با بیان اینکه آفریقا میراث شوم استعمارگرانی است که هنوز هم برای تسلط بر سرنوشت دیگر ملت‌ها از هیچ اقدام و توطئه‌ای دریغ نمی‌کنند...

وزیر امور خارجه با بیان اینکه آفریقا میراث شوم استعمارگرانی است که هنوز هم برای تسلط بر سرنوشت دیگر ملت‌ها از هیچ اقدام و توطئه‌ای دریغ نمی‌کنند، گفت که ایران در پی آن است با همکاری کشورهای آفریقایی آثار ظلم به آفریقا را از چهره این قاره بزدايد. به گزارش خبرنگار سیاست خارجی خبرگزاری فارس، «#171؛ منوچهر متکی»؛ وزیر امور خارجه کشورمان طی سخنانی در همایش هم‌اندیشی ایران و آفریقا که از امروز سه‌شنبه و به مدت دو روز در دفتر مطالعات وزارت خارجه در حال برگزاری است، گفت: برخلاف تصویری که امروزه در جهان درباره آفریقا وجود دارد، این واقعیت را باید پذیرفت که این قاره دارای ظرفیت‌ها و فرصت‌های فراوانی برای توسعه می‌باشد.

به گفته وی آفریقا فقیر نبوده، بلکه این مظلومیت میراث شوم استعمارگرانی است که هنوز برای تسلط بر سرنوشت دیگر ملت‌ها و تاراج منابع مادی و معنوی آنها از هیچ اقدام و توطئه‌ای دریغ نمی‌کنند.

وزیر خارجه گفت: ما (ایران) در پی آنیم که با همکاری و همراهی تمامی کشورهای آفریقایی، آثار ظلمی را که دیگران به آفریقا روا داشته‌اند، از چهره این قاره بزدايم.

وی اظهار داشت که به منظور نیل به روابط عالی ایران و آفریقا که در جهت حفظ منافع ملت‌های دو طرف باشد جمهوری اسلامی ایران شناسایی، توسعه و تقویت نقاط قوت مزیت‌های نسبی اقتصادی، توسعه ظرفیت‌ها و ارتقاء قابلیت‌های موجود در زمینه‌های تجاری و اقتصادی با تکیه بر نقاط قوت طرفین و اولویت‌های ملی و مزیت‌های نسبی یکدیگر، توسعه منابع انسانی دانش پایه و ماهر، ایجاد و توسعه نظام فراگیر و کارآمد مالی و بانکی بین ایران و آفریقا، ایجاد نظام جامع شناخت و پژوهش و بهره‌گیری خردمندان در حوزه‌های فرهنگی - تمدنی، اقتصادی، اجتماعی و نیز ایجاد بسترهای مناسب برای صدور کالا و خدمات آفریقا به جمهوری اسلامی ایران و بالعکس را جزء سیاست‌های کلی خود قرار داده که با جدیت به دنبال اجرایی کردن آنها می‌باشد.

وی اضافه کرد: نگاه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران به آفریقا از منظر همکاری‌های جنوب - جنوب، در راستای تامین منافع دوجانبه و همچنین تبری از هرگونه منفعت طلبی یک جانبه، فضایی مناسب را برای نزدیکی بیش از پیش جمهوری اسلامی ایران و کشورهای آفریقایی فراهم کرده است.

مشروح سخنان وزیر خارجه کشورمان در همایش هم‌اندیشی ایران آفریقا در پی می‌آید.

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم

ابتدا مایلم گرمترین سلام‌ها و درودهای ملت و دولت جمهوری اسلامی ایران را خدمت شما عالیجنابان ابراز کنم. از اینکه بار دیگر افتخار یافتن در جمع صمیمی و ارزشمند مقامات و شخصیت‌های آفریقایی باشم بسیار خوشحال و مسرورم و خداوند سبحان را بر این نعمت سپاسگزار می‌باشم. اجازه می‌خواهم بخش کاری همایش ایران و آفریقا تحت عنوان؛ ابتکار ایران و آفریقا را افتتاح کنم.

برخلاف تصویری که امروزه در جهان درباره آفریقا وجود دارد، این واقعیت را باید پذیرفت که این قاره دارای ظرفیت‌ها و فرصت‌های فراوانی برای توسعه می‌باشد. در واقع آفریقا فقیر نبوده، بلکه این مظلومیت میراث شوم استعمارگرانی است که هنوز برای تسلط بر سرنوشت دیگر ملت‌ها و تاراج منابع مادی و معنوی آنها از هیچ اقدام و توطئه‌ای دریغ نمی‌کنند. ما در پی آنیم که با همکاری و همراهی تمامی کشورهای آفریقایی، آثار ظلمی را که دیگران به آفریقا روا داشته‌اند، از چهره این قاره بزدايم. یقیناً این مهم، در سایه استفاده از تمامی توان و ظرفیت‌های دو طرف مبتنی بر اصول انسانی و احترام متقابل، ممکن می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران از ابتدا، حامی و یاور ملت‌های آفریقایی بوده و در صدد است تا روابط خود با کشورهای آفریقایی و اتحادیه آفریقایی را تداوم بخشیده و گسترش دهد و به عنوان یک شریک واقعی در برنامه‌های توسعه آن، مشارکت کند. ما در روابط خود با آفریقا هیچ محدودیتی نداشته و روابط ما با شما بر اصول برادری، عدالت و مساوات استوار است. با عنایت به تعالیم عالی اسلام، مبانی انقلاب اسلامی و ایده‌های حضرت امام خمینی (ره) بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و رهنمودهای رهبر عالیقدر آن حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همکاری با کشورهای جنوب به ویژه آفریقا را در سرلوحه برنامه‌ها و راهبردهای خود دارد و برای توسعه آفریقا و محرومیت‌زدایی از این قاره غنی و سرشار از استعدادها درخشان تلاش کرده و خواهد کرد.

جمهوری اسلامی ایران به عنوان عضو ناظر و شریک راهبردی اتحادیه آفریقا، همواره در نشست‌های این اتحادیه شرکت کرده و بسیار خوشوقتم که کشورم در یازدهمین اجلاس سران اتحادیه آفریقا در شرم‌الشیخ به عنوان شریک راهبردی آفریقا انتخاب شده است.

با تقدیر از حسن توجه و اعتماد شما به جمهوری اسلامی ایران، تأکید می‌کنم همه تلاش خود را به منظور گسترش همه جانبه با اتحادیه و کشورهای آفریقایی در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی و فرهنگی به کار خواهد گرفت.

میهمانان گرامی، حضار محترم

جمهوری اسلامی ایران که طی 31 سال گذشته، به رغم تحمل سال‌های دشوار جنگ تحمیلی و تحریم‌های همه جانبه، موفق شده با همت و تلاش متخصصین خود، عرصه‌های جدیدی از پیشرفت و توسعه در زمینه‌های گوناگون صنعتی، کشاورزی، علمی، فناوری و ...

را فتح کند، هم اکنون با کمال افتخار آمادگی دارد این دستاوردها را در اختیار کشورهای دوست و برادر خود در قاره آفریقا قرار دهد و با اجرای این سیاست راهبردی، در تحقق رویای این کشورها در مسیر پشت سر نهادن مشکلات و کمبودهای ناشی از دوران سخت استعمار و همچنین کسب استقلال و خودکفایی، به میزان قابل توجهی سهمی شود.

در همین راستا، تصمیم برگزاری این همایش در تهران که بر اساس اهداف تعیین شده اتخاذ گردیده است، مؤلفه‌های جدیدی از زمینه‌های مشارکت جهت همکاری و همیاری را مدنظر قرار داده و در این رابطه به تقویت و تعمیق همکاری و تشریح مساعی ایران و آفریقا در مجامع منطقه‌ای و بین‌المللی در مورد موضوعات جهانی از جمله؛ تعهد و پایبندی به تقویت و توسعه آفریقا، کمک به این قاره جهت دستیابی به اهداف آن در هزاره سوم، صلح و امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی، فقرزدایی و توسعه پایدار، چند جانبه‌گرایی، مشارکت آفریقا در عرصه بین‌المللی، مبارزه با بیماری‌های واگیردار و صعب‌العلاج، مشارکت در حفظ و توسعه محیط زیست و تعاملات فرهنگی می‌پردازد و انجام اقدامات مشترک از جمله کمک‌های توسعه‌ای، استفاده از ظرفیت‌های جمهوری اسلامی ایران در زمینه‌های آموزش و تربیت نیروی انسانی، همکاری‌های زیربنایی، صنعتی، تجاری، بهداشتی، انرژی و انتقال تجربیات مؤثر در زمینه توسعه را به عنوان هدفی والا و مقدس در راستای تقویت همکاری جنوب - جنوب دنبال می‌کند.

حضار محترم

به منظور نیل به روابط عالی ایران و آفریقا که در جهت حفظ منافع ملت‌های دو طرف باشد جمهوری اسلامی ایران شناسایی، توسعه و تقویت نقاط قوت مزیت‌های نسبی اقتصادی، توسعه ظرفیت‌ها و ارتقاء قابلیت‌های موجود در زمینه‌های تجاری و اقتصادی با تکیه بر نقاط قوت طرفین و اولویت‌های ملی و مزیت‌های نسبی یکدیگر، توسعه منابع انسانی دانش پایه و ماهر، ایجاد و توسعه نظام فرآیند و کارآمد مالی و بانکی بین ایران و آفریقا، ایجاد نظام جامع شناخت و پژوهش و بهره‌گیری خردمندان در حوزه‌های فرهنگی - تمدنی، اقتصادی، اجتماعی و نیز ایجاد بسترهای مناسب برای صدور کالا و خدمات آفریقا به جمهوری اسلامی ایران و بالعکس را جزء سیاست‌های کلی خود قرار داده که با جدیت به دنبال اجرایی کردن آنها می‌باشد.

در همین راستا و در مسیر تعامل سازنده جمهوری اسلامی ایران با آفریقا، احداث بیمارستان، کلینیک و مراکز درمانی، اعزام پزشک، احداث و مدیریت دانشگاه، فعالیت دفاتر مشاوره‌ای، ایجاد کارخانه خودروسازی، راه‌اندازی خط تولید تراکتور و سایر ماشین‌آلات کشاورزی، احداث خطوط انتقال برق فشار قوی، راه‌اندازی نیروگاه آبی، اجرای طرح‌های آب‌رسانی و تصفیه خانه‌های آب، راه سازی و ساخت مسکن ارزان قیمت و صدور خدمات فنی و مهندسی، تنها گوشه‌ای از حضور فعال جمهوری اسلامی ایران در کشورهای دوست و برادر در قاره آفریقا می‌باشد.

نگاه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران به آفریقا از منظر همکاری‌های جنوب - جنوب، در راستای تامین منافع دوجانبه و همچنین تبری از هرگونه منفعت طلبی یک جانبه، فضایی مناسب را برای نزدیکی بیش از پیش جمهوری اسلامی ایران و کشورهای آفریقایی فراهم کرده است.

در همین چارچوب توجه و عنایت دولت نهم و دهم و شخص ریاست محترم جمهوری به توسعه روابط با کشورهای قاره آفریقا، موجب رشد و توسعه بیش از پیش روابط شده که در این عرصه، نقش و جایگاه سفرهای رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران به کشورهای آفریقایی و برقراری تسهیلات اعتباری و بانکی به این کشورها، حائز اهمیت بوده است که تداوم این راهکار، موجب شتاب بیشتر در روند رو به رشد مناسبات فیما بین خواهد بود.

حضار محترم

قاره آفریقا متشکل از 54 کشور، پس از استقلال در نیمه دوم قرن بیستم با توجه به منابع بالقوه خود، توانست به خوبی جای خود را در معادلات سیاسی و روابط بین‌المللی باز کند. کشورهای آفریقایی علاوه بر حضور در سازمان ملل متحد و سازمان‌های وابسته به آن، در سازمان‌های منطقه‌ای ارزشمند همچون سادک، اکواس، کومسا، جامعه شرق آفریقا، ایگاد و همچنین اتحادیه آفریقا عضویت دارند که جمهوری اسلامی ایران با ارج نهادن بر چنین همکاری‌هایی در مناطق مختلف قاره، ارتقاء سطوح همکاری‌های خود با سازمان‌های منطقه‌ای آفریقا را به طور جدی در دستور کار قرار داده است.

با توجه به ظرفیت بالای اقتصادی و تجاری قاره آفریقا از یکسو و جمهوری اسلامی ایران از سوی دیگر، می‌باید با شناخت نقاط قوت مزیت‌های نسبی اقتصادی یکدیگر، ظرفیت‌ها و قابلیت‌های موجود خود را تقویت کرده و توسعه بخشیم. مثلاً جمهوری اسلامی ایران در زمینه تامین انرژی از توان بالایی برخوردار است و قاره آفریقا جهت توسعه بخش‌های اقتصادی و صنعتی خود به شدت نیازمند انرژی می‌باشد، جمهوری اسلامی ایران از قدرت صنعتی قابل توجهی در جهت تولید کالاهای متنوع برخوردار بوده و قاره آفریقا تامین کننده قدرتمند مواد اولیه مورد نیاز می‌باشد و یا اینکه متاسفانه به دلیل رفتار ظالمانه استعمارگران، سطح بهداشت در قاره آفریقا پایین بوده و بیماری‌های گوناگونی ملت‌های مظلوم این قاره را تهدید می‌کند. در همین رابطه توان بسیار بالای جمهوری اسلامی ایران در جهت ارائه خدمات بهداشتی و درمانی و نیز تولید تجهیزات پزشکی و بیمارستانی می‌تواند زمینه بسیار مناسبی برای همکاری‌های طرفین باشد.

چنین نشست‌هایی، محل تبادل مسائل، مشکلات و یافتن راهکارها برای حل مشکلات عدیده قاره‌ای است که تلخی ظلم و ستم دوران استعمار بر پیکره خود را تجربه کرده استملت‌های نجیب و فهیم آفریقایی در انتظار حل مشکلات خود در نتیجه برگزاری چنین نشست‌هایی می‌باشند. بی تردید این مهم با همدلی و تلاش‌های بی وقفه رهبران با کفایت آفریقایی قابل تحصیل است.

امروز آفریقا، دوستان واقعی خود را که به منافع متقابل و کمک به توسعه و رشد و اعتلای این قاره توجه دارند، شناخته است و به این

ضرورت پی برده است که برای تامین نیازهای خود در بخشهای مختلف و غلبه بر مشکلات عدیده موجود، نیازمند تنوع بخشیدن به شرکا و انتخاب شرکای واقعی می‌باشد. بی تردید انتخاب و تداوم چنین مشی مستقلی، وابستگی ملت‌های آفریقایی و تحمیل خواسته‌های زورگویان بر اراده رهبران آن را در جهانی که شاهد زورگویی‌ها و بی عدالتی‌های زیادی در روابط بین کشورها می‌باشد. بی اثر می‌کند.

جمهوری اسلامی ایران از ابتدا، حامی و یاور ملت‌های آفریقایی بوده و خود را یک شریک واقعی برای قاره آفریقا می‌داند و در صدد است تا روابط خود با کشورهای آفریقایی و اتحادیه آفریقایی را تداوم بخشیده و بلکه آن را بیشتر از گذشته گسترش دهد و در برنامه‌های توسعه آن مشارکت کند. حضور چشمگیر و مشارکت فعال شخصیت‌های ارزشمند آفریقایی در این نشست، پاسخی شایسته به تلاش‌های دوست و شریک استراتژیک قاره آفریقا یعنی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

با توجه به اثرات ارزشمندی که این همایش می‌تواند در جهت ارتقاء سطح همکاری‌های ایران و آفریقا داشته باشد لذا توصیه می‌شود ابتکار ایران و آفریقا به صورت سالیانه برگزار و همفکری طرفین به طور مستمر تداوم داشته باشد.

همانطور که مستحضرید بسیاری از ظرفیت‌های خفته و غیر فعال به دلیل عدم شناخت دقیق طرفین از یکدیگر می‌باشد. در همین رابطه ما می‌باید در این همایش به کمک بخش‌های تخصصی مکانیسم‌های تسهیل کننده روابط بین بخش‌های مختلف از قبیل صنعتی، کشاورزی، بهداشتی، بازرگانی، فرهنگی و ... را شناسایی و فعال کنیم.

تجارب گذشته ما حاکی از آن است که علیرغم فعالیت بسیار خوب بخش‌های خصوصی جهت اجرای پروژه‌های سودمند، به دلیل عدم وجود یک سازمان تامین کننده هزینه‌های مالی و سرمایه گذاری، متاسفانه نتایج مطلوب حاصل نشده است لذا امید می‌رود در این همایش بخش‌های تخصصی، مکانیزمی جهت رفع مشکل و تسریع در انجام پروژه‌ها را طراحی کنند.

با توجه به علاقمندی و تلاش خوب بخش‌های اقتصادی دو طرف به نظر می‌رسد در کنار ایجاد تسهیلات می‌باید مشوق‌های نیز برای ارتقاء سطح همکاری‌ها پیش‌بینی کرد. در همین رابطه همکاران ما طرح تعرفه‌ای ویژه‌ای را جهت ورود کالاهای آفریقایی به جمهوری اسلامی ایران مد نظر قرار داده‌اند که لازم است نظرات طرف‌های آفریقایی را در مورد آن اخذ و طرح نهایی را جهت تصویب در اجلاس آتی سران ایران و آفریقا آماده کنیم.

در پایان، با آرزوی توفیق برای این نشست در دستیابی به اهداف والایی که ترسیم کرده است، از خداوند منان پیشرفت و سعادت همگان خصوصا کشورها و ملت‌های آفریقایی و حرکت فزاینده و رو به رشد همکاری‌های فیما بین جمهوری اسلامی ایران و قاره سیاه را مسئلت کرده و مجدداً از حضور یکایک شما عزیزان تشکر می‌کنم و امیدوارم از نقطه نظرات سازنده‌تان در راستای تقویت مناسبات ایران و آفریقا بهره‌مند شویم.